

TIBÍAMAN LIGÁRADAN PÁBLO JOUN CORÍNTONA

Abúsuraguni

¹ Áu Páblo, ában láni Jesucristu apóstolu áu, láu lugúndan Búngiu, ában le loúnajabei lun napúrichijani ugánu luáguti asálbaruni. Úara lúma Timotéo, le wadúje lueígiñe Jesucristu, nabürüjañoun gárada to jun, jugúra le tílanabei ligílisi to ubúruguboun Corínto, lúma joun sun lánigu Búngiu ja loúbawagubaña Acáya.

² Resíbi jumá abíniruni lúma darángilaü lúmagiñe Wáguchi Búngiu, lúma lúmagiñe Wabúreme Jesucristu.

Lasúfurirun Páblo

³ ¡Úati quei Búngiu, le Lúguchibei Wabúreme Jesucristu! Ligía Wáguchibei le gudémejabubei woun, aráanseñu líña lun líchugun gurásu woun furúmieguarügü óra.

⁴ Rúti gurásu woun lídan sun wasúfurirun, lun gíñe gayára lan wafúnrendeirun lúmagiñe ída lúba lan gayára lan wíchugun gurásu joun ámu ja asúfurirubaña, lídan méme luwúyeri igáburi le líchugubei woun.

⁵ Lugúndun ítara quei luweírin wasúfurirun luágu líri Crístu, ítara gíñe werésibirun ában oúnwenbun gurásu lúmagiñe.

⁶ Ligía lébubei wasúfurirun, lun gagúraasun jumá, sálba jugúyame, resíbitiwa gurásu lúmagiñe Búngiu

lun gíñe gayára lan jerésibirun gurásu wámagiñe, subúdi jumeíme Wasálbaragüle. Ítara lúba gayára lan jawánduni líbe asúfuriruni le wawándubei, láu gurásu.

⁷ Derégüdati wafíñen juágú luágu jasígiramémeba lan derébuguñu lídan jaffíñen, láu sun weíri lan jasúfurirun. Subúsiti woun luágu láu sun lan jasúfurirun luágu líri Crístu queísi wasúfurirun, jerésibiruba lan gíñe gurásu lúmagiñe Búngiu queísigubeirügü werésibiruni.

⁸ Nidújeñu, buséntiwa lun jasúbudirun luágu sarágu lénreengúnga le wasúfurirubei loúbawagu Ásia. Deréti oúchawagúni ligía, darí yebe lun méreediwa lan lun wawánduni láu wáni woúngua. Jarítaguatiwa yebe luágu woúweguba lán meja lubáragiñe wáfuridun ñígiñe.

⁹ Sandíguadiwa yebe woúngua queísi gürígia ja síadiwaaña lun joúnwen. Wel, lasúseredunbei líra lun wafúnrendeirun lídaangiñe lun weménigidun luágu Búngiu le gabáfubei lun lásaaragüduniña jiláaña, máma lun wawoúgu lan weménigida.

¹⁰ Séfu lumútiwa Búngiu dán buri meja ligía le yaráfa wabeí lun woúnwen, áni leséfuramémeñadiwa lídaangiñe lénreengúnga le gádaanbaliwa guetó, áni rúwamaali weménigi luágu, luágu leséfuramémebadiwa lan,

¹¹ ánjawa jíderagua láu jayúmuragun lun Búngiu wawágu. Áni ányaña ayúmuragua sarágu gürígia wawágu lun Búngiu, sarágubaña íchugutiña eteíngiruni lun Búngiu luágu fuleísei lániwa láu leséfuruníwa.

Ca lan uágu lasáansiraguei Pablo larítagun luágu

luweíyasun ubúrugun Corínto

12 Níjein ában cátei agúndaaragüdütíwa. laríñagun warítagun woun luágu gagáburi wamá ában igáburi jarúmati, furáangu, ya uboúagu, jagánaguatima. Íderagua láadiwa Búngiu láu lareíni lun buídu lan wagáburidun ítara, madügüntiwa ni cátei láu lichú wáu guánarügü.

13 Lídan le wabürüjanbei jun tídan wagáradan, úati ni cáta arámudaguati ñi le jásiñerun alíija o gunfaráanda.

14 Guetó subúdiraüjadün luágu gayára lan jagúndaaragun wáu quei jumáesturungu, chüllü lámuga wéyu lun gayáraabei lan jasándiragun júngua buídu buídu láu ugúndani wawágu, ítara quei wagía juágu lídaanme wéyu le lagíribudagüle Jesucristu uboúagun.

15 Queísi méja afíñe nubeí luágu gúnda jumá wáu queísi láni Crístu apóstolugu jun, jarítaguatina yebe meja nídin aríjaün furúmiñe, lun nagúndaaragüdünün láu bisída nánün bián weíyaasu—

16 jarítagutiná yebe nachülaagun aríjaün lídan nuweíyasun Macedónioun, dan jamúga le nagíribudun Macedóniagiñe, ábaya jamúga nachülaagun aríjaün. Ítara líña jamúga gayára lan jíderagunina lun nasígiruni nuweíyasun Judéoun.

17 Madügün numúti. ¿Jálügüdaguñasan júngua ca lan ueígiñe madügün nubálin? ¿Masáminarun numúti funásan quei lubúdubu dan lé meja naríñagubei jun luágu nadügübei lan cátei le? ¿Jarítaguatün luágu ítara níña lan queísi lirájüñü uboú ja aríñagubaña ában cátei áni magúnfuliruntiña

láu jerérun?

18 Geféenti Búngiu luágu maríñagun wamá ában cátei jun magúnfulirunga wagía láu.

19 Sun wagía —Silváno, Timotéo, áu — apúrichijatiwa jun luágu Jesucristu, le Liraü Búngiu. Áni mítaraanti Crístu quei gürígia ja aríñagubaña ában cátei áni magúnfuliruntiña láu jerérun, Crístu, súnwandan ladügüni le laríñagubei.

20 Gúnculi lumúti Crístu sun lidáradun Búngiu jáma lánigu, woun. Ligía lébubei dan lan le lásurun wadímurejan lúma Búngiu luágu luweírigun, ayúmuragua wagía lun, ába waríñagun “ítaralá” lun warúfuduni wafíñerun luágu ladügúwaba lan lídan líri Jesucristu.

21 Búngiu adügübei lun derégüdagu wamá, wagía júma, lídan wafíñen luágu Jesucristu, ligía anúadajabaliwa lun wesériwidun lun.

22 Rúlaali Sífiri Sándu wádoun lun larúfuduni luágu lánigu wamá. Sífiri Sándu le wádaanbei, ligía queísibei lasúbudiraja le lúnbei werésibiruni queísi lánigu Búngiu. Queísi ítara líña lubeí, ¿gayáraati funásan ítara wamá queísi gürígia ja aríñagubaña ában cátei áni magúnfuliruntiña láu? Siñáti.

23 Mídingidina Corínto aríjaün luágu nuweýasun ñájoun Macedónioun queí yebe narítaguni lugúndunrügü mabúseerun nan nírudaguagüdünen láu ában ébechuni, geféenti Búngiu luágu líra. Ánjein máma lubeí líña, aráansetina lun noúnabun láu nibágari guánarügü.

24 Máma jamúgatia wabúseeruña waríñagun jun. “Nijánba jafíñera”, derégüdaguaadün lídan jafíñen, busénrugiwiwa wíderagunün lúntima lagánwoundun

jagúndaarun.

2

¹ Ligía mídinya nubeí bisídaün lun nírudaguagüdüünün.

² Lugúndun ¿ída lubásan gayára lan jamúga nagúndaarun lárigiñe níchuguni íruni joun gürígia ja agúndaaraguagüdübalina? Siñáti jamúga.

³ Ligía nabürüjanbei jun ítara, lun gayára lan jaráanseruni cátei le mégeibei jídaangua lubáragiñe nachülürün júmoun, dánme lámuga nachülürün, mibíjin námuga íruni júmagiñe, jugúya le lúnbei nibíjin ugúndani júmagiñe. Subúdi numúti luágu láu lan jamúga nasándirun ugúndani, jasándiruña lan jamúga gíñe ugúndani.

⁴ Dán meja le nabürüjanbarun gárada tugúya jun, weíriti meja nidíjeri juágu darí lun nayájun lídan le nabürüjabarun. Máma meja lun nírudaguagüdüünün nabürüjoun jun ítara, nabürüjanun lun jasúbudiruni luweírin nínsiñejabu jun.

Ferúdun lun lé meja afígounjabei

⁵ Le rújalibeí íruni láu luríban leménerun, máma rügüñein nun líchiga íruni, rúlumuti gíñe jun lídan ában luwúyeri. Nariñagunbei “lídan ában luwúyeri” lun maweírin lan naweíridaguagüdüni jun.

⁶ Abeíchuni lé meja jaríñagubei lídan jadámurin lun líchugúniwa luágu gürígia ligía, buídürügaali.

⁷ Guetó, lúnti ferúduna jumáni, ru jugúyame gurásu lun lueí ladügün sarágu íruni wuríbatí lun.

⁸ Ligía nayúmuragunbei jun lúnya jarúfuduni jínsiñejabu lun.

9 Abürüjatina jun luágu cátei le lun gíñe nasúbudiruni ánjein aráanse jubeí lun jadügüni le nubeíbei jun.

10 Guetóti, le únti ferúduna jumá furúmieguarügü cátei, ferúduna nubeí gíñe, ánjein gíñe níjein lubeí cátei le línti ferúduna náni gürígia ligía luágu, ferúduna numúti ligíbugiñé Crístu, jueígíñe.

11 Lídan ában cátei líbe líra, mabúseerúntiwa wíchugun lúgaaru lun Máfia lun lanügün ában gürígia le máma láni lárigoún lídoun lubáfu, subúdiwati lumáñaan Máfia buídu buídu.

Madárangilan lan larítagun Páblo ubúrugu Tróas

12 Dán meja le nachülürünbei ubúrugu Tróas lun napúrichijani ugánu luáguti Crístu, ába nibijin ában oúnwenbun cháansi ñi lun nuwádigimariidun luágu Wabúreme.

13 Madárangilaanti narítagun lugúndun madári náni wadúje Títo Tróas lun nagáambun lúma juágú. Ligía nayoúragunbei joun wadújeñu ja Tróasbaña, ába nídin loúbawagun Macedonia lun nadúnragun lúma Títo ñi.

Gáñeitiwa láu lubáfu Crístu

14 Buítis lasálirun sun cátei. Teínqui wamúti Búngiu le anügübalíwa lídoun sun fulásu, amáchareina wagía lábugiñé lagúmadijan Wábuti Jesucristu, le súnwandanbei lagáñeiragüdüniwa lídan sun lénreengúnga. Yúsu lumútiwa Búngiu lídan sun fulásu lun wasúbudiragüdüni ugánu luáguti Crístu, queísi lirímichúniwa líjeme cupáli.

15 Lugúndun ítara wáña quei cupáli le lágudajabeí Crístu lun Búngiu, ñüdüntiwa láu ugánu luáguti Crístu, le queíbei líjeme cupáli, joun ja lúnbaña

jerésibiruni ugánu ligía lun jasálbarun, jáma gíñe ja lúnbaña merésibirun jamáni ugánu ligía lun jeféridirun.

¹⁶ Joun ja merésibirunbalin ugánu ligía, ítara líñia quei ában íjemeni le gáfarajati, ánjein joun ja erésibirubalin, ítara líñia quei ában árani le areídaguagüdüti. ¿Cáti gabáfubei lun lasúbudiragüdüni ugánu luáguti Crístu?

¹⁷ Wagía le loúnajabei Crístu, gabáfutiwa, ladüga mítaran wamá queísi arúfudajatiña yéetiña jagánagua, ja asáansiragubalin linárün Búngiu quei jabúseerun lun jaríjin cába lan jagáñeira lídaangiñe. Lubáragiñe líra, apúrichija wamúti Lerérun Búngiu quei lubeí, ligíbugiñe Búngiu, wagía queísi loúnajan Búngiu ja lídaanbaña ában lúma Crístu.

3

Ugánu luáguti iséri darádu

¹ Dan le waríñaguni cátei le, ¿genége lumúti jun luágu wagúmeseruñaya lan adímureja buídu wawoúgua? ¿Ódi gásu funági warúfudun gárada jámagiñetu ámu mútu jun to adímurejatu luágu lubuidun wagáburi lun gayára lan jerésibiruníwa, o wamúriaajan lan gárada júmagiñetu joun ámu mútu, quei jadúga jíbiri mútu?

² Uá, lugúndun jugúa afíñetiña, ítara jíña queísi ában gárada to adímurejatu luágu lubuidun wawádigimardun jagánagua, ítara jíña quei ában gárada to bürüwañutu tídan wanígi, to gayáraaboun jalíijanun sun gürígia, asúbudiragüdei cátawa lan.

³ Ítara jíña queísi ában gárada to labürüjan Crístu guánarügü, to wedéregeruboun, ában gárada jugúa

to abürüjoúboun láu láni Búngiu le wínwanbei Espíritu, máma láu tínta, áni tídan janígi ladügei Espíritu ligía wadágimanu, máma luágu dübü.

⁴ Gayáraati waríñagun luágu buídu lan wesériwidun lun Crístu ladüga wadügünü jeménigiñu luágu Búngiu lun líchuguni ubáfu woun lídaangiñe Jesucristu.

⁵ Mabáfutiwa lun ni cáta láu wáni woúngua, sun le wayáraabeí adüga, lúmagiñe Búngiu liábin.

⁶ Rújali ubáfu woun lun wesériwidun lun láu wasúbudiragüduni iséri lidáradiun jáma gürígia lun jasálbarun. Iséri darádu ligía, mítaraanti quei lé meja binádu, lé meja lánina lúrudu bürüwati le lúnbei lagüñfulirúniwa láu, lánina ában ibágari le erésibirúti lúmagiñe Sífiri Sándu. Lúrudu ligía, le lilúrudun Moisés, arúfudarügü lumúti wafígoun ligíbugiñe Búngiu, figoú ligía, oúweni lafáyeijabei. Ánjeinti Sífiri Sándu, rúti ibágari joun sun ja ánjabaña lun.

⁷ Lilúrudun Moisés le, abürüjoúati luágu dübü. Dan le lerésibirubalin lúrudu ligía lúmagiñe Búngiu lun líchuguni joun Israelítagu, ñíñein ában oúnwenbun larúgounga lúmagiñeti Búngiu ligíbuagu darí lun siñá lán meja jaríaguni gürígia jagía ligíbu Moisés, lugúndun weíriti lámirdun ligíbu. Láu sun líra, ába éñeguchéina lan larúgounga ligía murúsun murúsun. Ánjein láu lubeí sarágu uweíriguni liábin lúrudu ligía le asíadijabei gürígia lun oúweni,

⁸ ¡weíritimaati luweírigun ugánu le lanügübei Sífiri Sándu woun luágu Wasálbaragüle!

⁹ Ánjein weíri lubeí luweírigun meja lúrudu le esériwidubeí lun larúfuduni wadúnrun ligíbugiñe

Búngiu woun, ¡weíritimaati luweírigun ugánu luágu Wasálbaragüle le adügübalíwa richágua ligíbugiñe Búngiu!

10 Ni cáta luweírigun lilúrudun Moisés ligíbugiñe luweírigun Wasálbaragüle.

11 Ánjeinti weírigu lubeí meja darádu le lúnbei ladúrarun murúsunrügü dan, weíritimaati luweírigun darádu le lúnbei ladúrarun lun sun dan.

12 Ladüga níjein lan eménigini le wawágu, luágu siñá lan leférideruni ugánu luáguti Crístu luweírigun, wapúrichijánbei furáangu.

13 Madügüntiwa queí meja Moisés, adáuragua láu ligíbu táu ában bélù lun maríjin jamáni Israelítagu leñeguchun larúgounga ligía le siñábei ladúrarun, marámudaguntiwa láu ugánu lánina wasálbarun ni murúsun.

14 Derétu janígi Israelítagu jagía lun laníchigu lilúrudun Moisés joun, queísigubeirügü jamúiga núrein lan bélù darúgu láu jasáminan. Íbini guetó, dan le jalíjan tídaangiñe líburu to lilúrudun Moisés, bélù méme tugúya to luáguboun jasáminan, mígirun tumútiña lun gunfaráanda jamáni laníchigu binádu lidáradun Búngiu joun, siñáti jasúbudiruni luágu gúnfuliwa lan sun laníchigu binádu darádu ligía lídan Crístu le Wasálbaragüle.

15 Chülü lúmoun dan le, dan le jalíjanun líburu buri to labürüjaboun Moisés, darúguatu ában bélù láu jachügü lueí gunfaráanda jamá.

16 Ánjeinti dan le lígiruni ában gürígia binádu ligáburi lun leíbugun lúma Crístu, ába tagídarún bélù tugúya lueí.

17 Wabúreme Crístu, ligía Espíritu le íchugubei

ibágari. Láu Espíritu ligía (le méme Sífiri Sándu) wádan, sálbatiwa, máfaagunga wagía lun wagúncirun láu lilúrudun Moisés.

¹⁸ Ligía sun lubeí wagía afíñetiña luágú Crístu, gidáwaaru bélú lueí wasáminan, subúdi wamúti Crístu furáangu, láu sun luweírigun. Ítara wáña quei ában isúbusein to arúfudubalin luweírigun Wabúreme Crístu, áni láu wasígirun íchigei warítagun luágún, sáansiguagüda lumútiwa láni Espíritu murúsun murúsun lun ítara wamá queí ligía.

4

¹ Máburujalá lubeíti warüna, lugúndun rúlaali Búngiu wadágimanu le lábun waríaaajan, láu lareíni.

² Mayúsuruntiwa ibíbuni lun wafíñeragüdüníña gürígia luágú Crístu, rúwamuti wanágan luágún cátei le adügübei arámudaguarügü, le nibúsigaridünabe. Masáansiragun wameí Lerérun Búngiu, inárüni rügüñein waríñaga. Ítara líña jasúbudiruni sun gürígia cátawa lan ligíbugiñe Búngiu.

³ Ánjein mafúraangun lubeí werérun luáguti Wasálbaragüle, joún rügüñein ja lúnbaña jeféridirun mafúraangun lan.

⁴ Quei mafíñen jabeí luágú werérun, darúlaali Máfia, le lubúngiutebei uboú le, jaríjin lun siñá lan larúgoungadagüdüní ugánu luáguti Crístu le weírigubei, le liyáwabei Búngiu wínwanti, jasáminan.

⁵ Dan le wapúrichijanbei, máma wawoúgua wapúrichija, luágú Jesucristu wapúrichija, queísi Wabúreme, waríñagati wawoúgua luágú

esériwidutiñarügü lan wagía jun, luágu wínsiñejabu lun Jesúsu.

6 Lugúndun Búngiu, le méme íchugubalin lámpu siélu lun lagídarúniwa lubúriga, ligía gíñe adúnraaguagüdúbalin lilámpun tídan wanígi, lun gayáraabei lan wasúbudiruni luweírigun Búngiu le waríjibei lídan Jesucristu.

Abágarduni láu eménigi luágu Búngiu

7 Larúgounga le wibíjubei luágu luweírigun Búngiu le lídaanbei Crístu, ítara líña quei ában irísini woun. Barü wamuti irísini ligía lídan fugiábu wágubu, le ítarabei quei ában soúdieru, lun larijíniwa luágu lúmagiñe lan Búngiu liábin oúnwenbun ubáfu le wawágubei, máma wámagiñe.

8 Ítara, láu sun súfuri wamá sun luwúyeri lénreengúnga, súnwandan larúfudun Búngiu ában üma woun lun wáfuridun lídaangíñe furúmieguarügü lénreengúnga. Níjein dan, weíriti wadíjeri luágu cába lan wadüga, máburujaanti warüna, lugúndun íderagua lániwa Búngiu.

9 Eíbaajoúatiwa, mígirun lumútiwa Búngiu joun wáganiñu. Gayáraati jájuchuruníwa, ígira jamáwa múarugu quei jiláaña, siñáti jagúmuchaguagüdüníwa.

10 Le nílumuti woúdin, buséntiña wáganiñu jáfaraguníwa jilágubei queí jáfaruni láganiñu Jesúsu jilágubei. Lünti ítara lúba lan lun gayáraabei lan larijíniwa lubáfu Crístu le wínwanbei wádaangiñe.

11 Wagía, sun awánja lan abágarida, yaráfañu wáña lun woúnwen furúmieguarügü wéyu lueígiñe Jesúsu, lun gayára lan larijíniwa libágari Jesúsu wádaangiñe.

12 Ítara líña lubeíti, láu yaráfañu wamá lun oúweni lun wíchuguni ugánu jun luágu Wasálbaragüle, resíbi jumúti ibágari magúmuchaditi.

13 Laríñajare Davíd tídan Lerérun Búngiu. “Afíñetina, ligía nadímurejánbei”, ítara giñéti afíñetiwa luágu Búngiu láu méme ligáburi afíñeni le meja luágubei Davíd. Ligía wapúrichijánbei luágu.

14 Lugúndun subúdi wamúti luágu Búngiu lan le ásaaragüdübalin Jesúsu lídaangiñe oúweni, lásaaragüdübalíwa lan gíñe lúnya wabágaridun, úara lúma Jesúsu, ábame lanügüníwa úara júma ligíbugiñoun.

15 Luágu jáni fuleísei nasúfurirei sun cátei lun gayára lan jagíbedun ja ánjarubaña lun lareíni Búngiu joun, gíbe jamámuga gíñe íchugutiña eteíngiruni lun luágu lareíni. Ítara lúba iñurúañu lan líri Búngiu.

16 Ligía máburujan lubeí warüna. Ouwedeina líña wágubu murúsun murúsun, wawáni, tedérebuguduña ságü wéyu.

17 Ni cáta le wasúfurirubei lídan ibágari le, lídan le wasáminarun luágu oúnwenbun ugúndani le lúnbei wibíjini yágüta siélu dánme le ñi wamá lúma Crístu lídan luweírigun. Maweírinti lidáani wasúfurirun woun ya uboúagu dan le wasáminarun luágu lúntbei lan dan magúmuchaditi wagúndan siélu.

18 Marítaguntiwa sarágu luágu cátei lánina uboúle, ladüga murúsuraü lan dan ladúrarun. Le uágubei wíchigei warítagun, luágu cátei lánina siélu, ladüga cátei ligía, lúnbei sun dan ladúrarun.

5

¹ Subúdi wamúti lubeíti luágu gayára lan woúnwen lubáragiñe lagíribudun Jesucristu uboúagun, gayáraati loúnwen wágubu quei teíguadun ában múna weíyaaru. Ánjein asúsereda, subúdi wamúti luágu aráanseeli lan Búngiu lun líchugun ában iséri úgubu woun lun wabágaridun láu, siélu, lun sun dan. Úgubume ligía, mámabei lánina uboú quei ában múna adügütu láu újabu, ábanbei úgubu lánina siélu.

² Buchá wawágu láu úgubu le wawágubei guetó, buséntiwa jamúga tadáurawagún wawáni láu iséri wágubu le lánina siélu.

³ Láume iséri úgubu ligía wawágu, mítaranbádiwa quei uwáni to úati úgubu táu.

⁴ Sun awánja lan abágarida láu úgubu le wawágubei, darítiwa mégeiti luágu, sandígua wagía woúngua láu idíjeri. Máma jamúga wabúseeruña woúnwen lun weréderun quei uwáni úouga úgubu táu, le wabúseerubei, lun lasáansiragun wágubu le gagúmuchadibe furése furése lídoun wágubu le magúmuchadibe, moúnwenga wagía.

⁵ Búngiu aráanserubaliwa lun gabágari wamá le magúmuchaditi, áni rúlaali Sífiri Sándu woun queísi larúfudajan luágu ítara lúba lan.

⁶ Gúndaatiwa lubeíti súnwandan, láu sun subúdi wamá luágu sun lan awánjagua lan uboúagu abágarida lídan wágubu, boúgudiñadiwa lan tueí wában yágüta siélu, máma lan lúmañadiwa Wabúreme.

⁷ Ya uboúagu, siñáti waríjini Crístu, gayáraarügüti wafíñerun luágu.

8 Gúndaatiwa láu furúmieguarügü cátei le gádaanbaliwa, láu sun jamúga jímein wamáni lun wígiruni ibágari le ya uboúagu lun woúdin agánawa lúma Wabúreme Jesucristu siélu.

9 Ligía wáfaagunbei lun wadügünü lugúndan Wabúreme súnwandan, ya wagía yebe uboúagu, yágüta wagía yebe siélu.

10 Lugúndun sun wagía, waráramuba ligíbugiñe Crístu lun werésibiruni cáda ában le lúnbei werésibiruni, segúñ buíti o wuríbati lé meja wadügübei dán meja le uboúagugidiwa.

Ugánu lánina darángilaü

11 Ligía, quei subúdi wabálin lanúfudewa lueí lagúseragüdün Wabúreme, áfaaguatiwa lun wafíñeragüduniña sun gürígia. Subúdi láali Búngiu cátawa lan, áni agúrabatina lun gíñe subúdi jumáni.

12 Máma wadímurejañaya buídu wawoúgua, wíchuguña ában cháansi jun lun jasándiragun júngua gúndaaňu wáu, lun gayára lan joúnabuniña arúfudajatiña jagánagua ja apántajabaña luágu lubuídun jarúfudagun joúngua boúgudi jabíti, áni tídian janígi mabuíduntiña.

13 Ánjein weíri lubeí wesériwidun lun Búngiu darí lun warijín camá lülüñein wáu, ladüga luweírin wínsiñejabu lun Búngiu lasúsereda. Ánjein genége lubálin luágu wesériwiduña lan lun Búngiu láu ában lidíli ichügü, ladüga luweírin wínsiñejabu jun wadügei.

14 Mósu nesériwidun lun Crístu táu sun nanígi lárigiñe larúfuduni luweírin línsiñejabu woun láu loúnwen lídan wafúlasun súngubei. Queísigubeirügü

jamúga jilá jamá sun gürígia úara lúma dán meja le loúnwenbei.

¹⁵ Jiláti Crístu jawágu súngubei, lun sun lan ja ánjabaña lun jerésibiruni ibágari lídaangiñe, mámaali lámuga joun guánarügü jabágarida, lun jabágaridun lun Crístu le oúwebei jawágu, sará ligía lídaangiñe oúweni.

¹⁶ Ligía manügün wabeí ni ában quei janügün lirajüñü uboú gürígia, según boúgudi jabíti. Luágu méja ában dan, barü wamuti meja Crístu quei janügüni lirajüñü uboú, mítaranjaali guetó.

¹⁷ Le lubeíti lídaanbei ában lúma Crístu, ábanjali gürígia iséri, gumúja sun cátei le lánina binádu ligáburi, labágariduña ában iséri ibágari lúma Crístu.

¹⁸ Adüga lumúti Búngiu sun cátei le. Gáganiguatiwa meja lúma ladüga wafígoun, ába loúnajani Crístu lun lachíbuni wafígoun, gayára lámuga gamádagua wamá luma. Rúlumuti wadágimanu ligía woun lun waráandaragüduniña sun gürígia lúma.

¹⁹ Le naríñagubei, láu loúnwen Crístu lídan wafúlasun, arúfudati Búngiu ában üma woun lun gayára lan lagídarúniwa wadúnrun luágu wafígoun ligibugiñe, gayára lámuga gamádagua wamá lúma. Oúnaja lumútiwa lun waríñaguni le joun sun gürígia.

²⁰ Wayábiña lubeíti queísi wügüriña ja loúnajabaña Crístu, queísigubeirügü jamúga layúmuragun Búngiu guánarügü jun wádaangiñe. Ayúmuraguatiwa lubeíti jun lueígiñe loúbadina Crístu. aráandara jumá lúma Búngiu.

²¹ Madügünti Crístu ni ában figoú, rúlumuti Búngiu sun lidúnrun wafígoun luágun Crístu lun

láu lan lídan wamá ában lúma, lun wachülrürün abágaridei ibágari lánina ísuruni le labúseerubei Búngiu lun wabágaridun.

6

¹ Wagía, queísi ñadágimeintiña úara lúma Búngiu, ayúmuraguatiwa jun lun jarúfuduni láu lubuídun jigáburi luágu máma lan luágu ni cáta jerésibirei lareíni Búngiu jun.

² Laríñajare Búngiu tídan Lerérun.

Nagáambubei bagúajan nun lídan nidáani lun fuleíseijabu nan joun gürígia,
níderagubadibu lídan nuwéyuri lun nasálbarun gürígia.

Chülűjali lidáani Búngiu lun fuleíseijabu lan joun gürígia, niján buri wéyu le luwéyuríbeí Búngiu lun lasálbaruniña gürígia.

³ Áfaaguatiwa lun úaragua lan wagáburi lúma wapúrichijan, lueí jamúga jeréderúniwa gürígia lueí jagáambuníwa. Mabúseerúntiwa jamúga wanügün minébesei lun luwádigimari Búngiu láu wagáburi,

⁴ busénrugiwiwa warúfuduni lídan sun cátei luágu esériwidutiña lan lun Búngiu wagía, láu luweírin wagúraasun lun wawánduni asúfuriruni, mégei, lúma lénreengúnga.

⁵ Beíjamaadíwa, dáüjamáwa, ínchajoúatiña gürígia lun jeíbaajaníwa, jéreti wawádigimari lun Búngiu darí lun wasándirun oúnwenbun lubúcha uágu. Reídeijadiwa marúmugunga, áfaaga wagía ilámaü.

⁶ Arúfuda wamúti gíñe luágu esériwidutiña lan lun Búngiu wagía láu larúman wabágari, láu lisúbudin linárün Búngiu woun, láu wagúraasun lúma wareíni,

láu warúfuduni lubáfu Sífiri Sándu le wádaanbei, láu wínsiñejabu le tímatimaati,

7 láu wáni ugánu le lánina inárüni, lúma láu lubáfu Búngiu wádan. Yúsu wamúti lárumatena lubuídun ibágari, dándu lun woúdin jabároun wáganiñu quei lun waráramuniña dan le jayábin wabároun.

8 Níjein dan ibíjatiwa inébesei, níjein dan anábawaguatiwa. Níjein dan adímurejoúati buídu wawágu, níjein dan adímurejoúati wuríbati. Níjein dan, oúsera jamútiwa quei yéetiña, níjein dan quei wügüriña ja aríñagutiña inárüni.

9 Níjein dan, oúsera jamútiwa quei ibídiñewatiña, níjein dan quei subúdiwatiña buídu, níjein dan, agúrabañu wáña lan woúnwen, awánjagua wínwanlu, Ígorati Búngiu lun wasúfurirun, lun wafúnrendeirun lídaangiñe,

10 moúnwentiwa lídaangiñe asúfuriruni ligía. Láu sun níjein lan cátei lun lírudaguagüdüníwa, níjein gíñe ugúndani lúmagiñe Búngiu tídan wanígi. Láu sun gudéme wamá segúñ uboú, aríñagatiwa joun gürígia luágu irísini inárüni le gayáraabei jadáriruni lídan Jesucristu, láu sun úa lan ni cáta wáma segúñ jarítagun lánigu uboú, ibíja wamúti sun cátei lídaangiñe Crístu.

11 Wadújeñu Coríntona, adímurejaadina jun láu furáangu, dará náaru nanígi jun le gumúti, le luweírin jínsiñe nun.

12 Masáansiragúnti wínsiñejabu jun, láu sun afíñetina luágu sáansigua lan jínsiñejabu woun.

13 Ayúmuraguatina jun quei layúmuragun ában úguchili joun lirajüñü lun jínsiñejabu jumá woun le gumúti, queísi wínsiñejabu jun.

Aganoúati Búngiu wádan

14 Magámarida jumá gürígia ja mafíñetiña luágú Crístu, lugúndun janüguba ában ibágari le müaraanti. Mamádaguati ísuruni lúma wuríbani, siñáti gíñe gamádagua lan larúgounga lúma lubúriga.

15 Siñáti níjein lan úarani lídan Crístu lúma Máfia, siñáti gíñe lúaradun ában afíñeti luágú Crístu lúma ában le mafíñeti.

16 Siñáti gadúnama jamá sándu tídan lúban Búngiu, áni lúban Búngiu le wínwanbei wagía, quei laríñagun Búngiu guánarügü.

Naganoúba jagánagua, eíbuga áume jagánagua,
áuba Jabúngiute, jagíame nánigu.

17 Ligía gíñe laríñagunbei Wabúreme Búngiu.

Furíjuma jagánaguagiñe ja mafíñebaña nuágu, díse
jumá jaweí, líña Jabúreme.

Mádaragua jumá júngua lídoun le wíyebei.

Ábame nerésibirunün,

18 ábame ában nan úguchili jun,

jugúyame nirájüñü, líña laríñagun Jabúreme, le
Súnti Gabáfu.

7

1 Ítara líña lubeíti, nidújeñu jínsiñetiña nun, niján buri dimúrei le líchugubei Búngiu woun. Ligía lúnti lubeí wachíbuni sun luwúyeri iwíyen i wawáriua, dándu lueí wágubu quei tueí wawáni. Áluaja wamá lun jarúma lan wémeri le gumúti lúma Búngiu, ladüga luweírin inébesei le wawágubei lun Búngiu.

Lasáansiragun jagáburi Coríntona

² ¡Rújuma ában ubáraü woun tídan janígi! Madügüngidiwa dáñu lun ni ában, maríbadagüdün wagía ni ában, mayéedagun.

³ Máma nariñaguñein le lun níchugun jidúnrun, lugúndun queí buga nariñaguni jun, tídaañadün nanígi, lídaañadiwa ában ínsiñejabúni le mébejati, lídan yebe ibágari o lídan yebe oúweni.

⁴ Weíriti nafíñen lúma nugúndan jáu, labádinagua sun le nasúfurirubei, sandítina dügüdaguaü, áni buin níña gíñe láu ugúndani, jueígiñe.

⁵ Lúmagiñé meja wachülürün Macedónioun, meméraagúngidiwa, darírugütiwa lénreengúnga lídan sun fulásu geyégua wáu, geyéguati wuríbu wáu, weíriti wadíjeridun juágu.

⁶ Árjeinti Búngiu, le íchugubei gurásu joun ja magúraasunbaña, ába líchugun gurásu woun láu lachülürün Títo,

⁷ áni mámarügü láu lachülürün, lugúndun gíñe gagúraasun lan juágu. Aríñagati woun luágu luweírin jabúseerun jaríjiniwa, abájüdagua ligía woun luágu íruni le juágubei luágu le asúseredubéi lúma luágu luweírin jabúseerun lun joúdin láu neréruntjun. Ábatima nagúndaarun láu líra.

⁸ Láu sun jírugua jumá tadüga gárada to nabürüjaboun jun, maságürijaantina luágu, guetó. Aságürijatiná meja furúmiñe láu nasúbudiruni luágu jírugua jumá tadüga gárada tugúya luágu murúsundan.

⁹ Guetó gúndaatina, máma ladüga jírudagun, ladüga sáansiguagüda láni írudaguni ligía jigáburi. Áfaga jumúti íruni ligía lídan ában igáburi le áubei lagúndaara Búngiu, ítara líña lubeíti madügüntiwa

ni murúsun dáñu jun.

10 Lugúndun dan le wíchugun üma lun Búngiu lun layúsuruni íruni le wawágubei ladüga luríban wagáburi lun lasáansiraguni wagáburi, barü lumútiwa lídoun asálbaruni le magúmuchaditi, maríbaanti íruni ligía woun. Áanjein wanüga íruni ligía queísi janügünü lirajüñü uboú, magárararagunga wagía lun Búngiu, lanügübadiwa lídoun féridi lun sun dan.

11 Awánda jumúti íruni queísi labúseeruni Búngiu, áni jaríja jumeíti le asúseredubéi guetó lídaangiñe jawánduni íruni ligía! Tadüga gárada tugúya, ába jatátirun asáminara buídu cába lan jadüga láu wügüri le afígounjabei jagánagu. Arúfuda jumúti luágu magúndan jumá láu figoú le ladügübei, áni gáñitün luágu busíganu le líchugubei jun, janúfudetün lueí jamuga jabeichúniwa lueígiñe. Ába jabúseerun jaríjinina lun nasúbudiruni jínsiñejabu nun. Weíriti jabúseerun lun jadügünü le richábei, lun jabeichuni le adügübalin figoú, adüga jumáali sun le lúnbei jadügünü lun jaráanseruni cátei le. Madúrunnjadún guetó.

12 Dan lubeíti le nabürüjanbarun meja gárada tugúra jun, mámadügüya jamúga ladüga nasáminaruña lan sarágu luágu gürígia le adügübalin wuríbani, ni luágu le asúfurirubalin lueígiñe, nabürüjanbarun lun geféen júma ligíbugiñe Búngiu luágu luweírin jínsiñejabu woun.

13 Ligía ragürguaadiwa lubeí woúngua.

Lánwoun sun gurásu le barü wamáalibei juágu, oúnwenbun wagúndan láu waríjini luágu gúnda lan Tito, íderagua jumáali sun jugúya lun lasándirun

darángilaü.

¹⁴ Adímurejatina bugája buíti juágu lun Títo, áni gúnfuli jumúti nerérun juágu. Quei sun lan le aríñaga wamáalibei jun, inárüni, ítara líña gíñe inárüni lan le waríñagubei lun Títo, luágu gunda wamá jáu.

¹⁵ Áni weíritimaati jínsiñe lun dan le larítagun luágu jadügünü sun jugúya le lamúriajabei júma, lúma luágu jerésibiruni láu ában inébesei lúma idíjeri lueí jamúga jemégeiruba lan lídan jagúnfulirun láu lerérun.

¹⁶ Gúndaatina láu gayára lan nafíñerun juágu le gumúti.

8

Wíchugun joun gudémetiña

¹ Guetó, nidújeñu, buséntina nabájüdagun jun luágu lareíni Búngiu joun tilana sun ligílisi buri to loúbawaguboun Macedónia.

² Láu sun ában lan oúnwenbun oúchawaguni lun jafíñen lénreengúnga le jadárirubei, gúndaatiña buídu, áni láu sun gudéme jamá, rújaña lídan jíderawagún ja gudémebaña Jerusalén camá jamuga rísitíñi.

³ Geféentina luágu rújamaali lan sun le jayáraabei láu sun tarúman janígi, ru jagía sügű láu lé yebe jayáraabei.

⁴ Ayúmuraguatiña sarágu woun lun wígiruniña lun jíchuguni jafáran lídan jíderawagúniwa idújeñu lueígiñe Jesucristu.

⁵ Adügatiña sügű láu lé yebe wagúrabubei jadügün, furúmiñe, ába jederegeragun joúngua le

gumúti lun Wabúreme Jesucristu, lárigiñe ába jederegeragun joúngua woun, queísi lugúndan Búngiu.

⁶ Weíriti jabúseerun jíchugun, darí lun wayúmuragun lun Títo lun lagíribudun júmoun lun gayáraabei lan lagúmuchaguagüduni labúdajoún seínsu lé meja lagúmeserubei jídan.

⁷ Jugúya ubáraübei lídan sun cátei—lídan jaffíñen, lídan jisúbudin luágú Lerérun Búngiu lúma jubáfu lun jarúfudajani furáangujoun ámu, lídan jabúseerun jesériwidun lun Crístu, lúma lídan ínsiñejabuni woun—lúnti lubeíti gíñe ubáraü jumá lídan ídejanile.

⁸ Máma nariñaguñein le jun quei ában gumádi, busénrütina jasúbudiruni jabúseeruni ja jíbiri jídejan, lun gayáraabei lan gíñe jarúfuduni jínsiñejabu láu jíchugun táu sun janígi quei jagía.

⁹ Jarítagua jumá luágú lareíni Wabúreme Jesucristu woun. rístiti bugája dan le siélu lan, ába lagúdemedun láu liábin uboúagun ladüga línsiñejabu woun, lun gayáraabei lan wayábin lun warísidun lídaangiñe lugúdeme.

¹⁰ Luágú jáni fuleísei nariñagei narítagun jun luágú cátei le. Gumésetün buídu lídan irúmu le ásügürübei, mámarügü láu jatátirun abúdaja seínsu joun, adüga jumúti gíñe táu sun janígi.

¹¹ Guetó lubeíti, ítara méme jumá darí jagúmuchuni abúdajani luágú, láu méme ugúndani lé meja juágubei lúmagiñe furúmiñeti, íchigeina segúnlé júmati.

¹² Lugúndun ánjein íchiga ában gürígia sun le liyáraati segúnlé lúmabei, láu sun lugúndan, gúndaati Búngiu láu, áni resíbi lumúti le líchugubei

gürígia ligía, mamúriajan lumúti Búngiu le úati jáma gürígia.

¹³ Máma lun jáfagun mégei ladüga jíderagun ámu,

¹⁴ le busénwabei, lun ñi lan úarani jídan. Guetó, níjein júma lun jabuínchagüdüni le jemégeirubei ámu, lídaanme ámu dan, níjeinbei jáma lun jabuínchagüdüni le jemégeirubei. Ítara lúba ñi lan úarani,

¹⁵ quei taríñagun Lerérun Búngiu. “Le gíbebei úma, mígiragunti lúma, le míbebei úma, memégeirunti lun.”

Títo jáma líbirigu

¹⁶ Teínqui numúti Búngiu luágu líchuguni ayúmajani méme le líchugubei nídoun tídoun lanígi Títo lun líderagunün.

¹⁷ Gúndaati Títo lúnya lídin aríjaün quei namúriajani lúma, áni afíñetina luágu weíri lan labúseerun lúnya laríjinün darí jamúga lun lídin láu láni lúngua maríñagunga áu ni cáta lun.

¹⁸ Úara lúma Títo, woúnajaña ában idújei le uágubei buídu lan jadímurejan títana sun ligílisi, luágu lubuídun luwádigimari lun labúruchagun ugánu luágu Wasálbaragüle.

¹⁹ Áni mámarügü líra, anúadaja jamúti gíñe títana buri ligílisi idújei ligía lun ladügün weíyaasu wáma lun líderagun lídan loúndarún seínsule. Wadügüñein wadágimanu le, le lánina ídejani, lun wíchugun ugúndani lun Búngiu, lun gíñe warúfuduni luágu busén jamá afíñetiña lun jíderaguniña jadújeñu ja gudémebaña.

20 Waráanseruñein sun cátei lébei lun míchugun wamá lúgaaru lun ladímurejoún wuríba wawágu lueígiñe loúndarun seínsu le wadügübei.

21 Wáfaaguña lun wadügüni sun cátei láu arúmani, máamarügü ligíbugiñe Wabúreme, jagíbugiñe gíñe gürígia.

22 Woúnajaña gíñe ábanya jádaangiñe wadújeñu lúma Títo lúma le ában. Wügüri le, arúfuda láalibei luweírin labúseerun lesériwidun lun Crístu woun lídan sarágu luwúyeri, guetótima láu oúnwenbun afíñeni le luágubei luágu jíchuguba lan sarágu seínsu láu sun jugúndan.

23 Le álugüdajati libügürü Títo, aríñaga jumá lun luágu nouba lan, luágu luwádigimariña lan núma lun wesériwidun jun. Ánjaña álugüdaja jabügürü biáma idújeñu lueígiñe Jesucristu ja lúmabaña, jaríñagame joun luágu joúnajan lan tílana ligílisi buri, luágu jiñúragüdüñein lan líri Crístu láu lubuídun jagáburi.

24 Ítara líña lubeíti, resíbi jumáña láu ában ínsiñeni le tímatimaati lun gayáraabei lan jaríjini wügüriña jagía luágu inárüni lan lubuídun werérun juágu, áni lun gíñe jasúbudirun sun jíbiri tílana buri ligílisi luágu ínsiñejabuni le juágubei jádaangiñe wügüriña jagía.

9

Loúndarún seínsu joun idújeñu ja gudémebaña

1 Luágu loúndarún seínsu joun idújeñu lídan afíñeni, memégeirunwati lun nabürüjan jun,

2 lugúndun subúdi náali lubuídun jugúndan lun jídejan. Súnwandan naríñagun joun loúbawaguna

Macedónia láu ugúndani luágu jugúya lan Acáyana aráanseñu jíña lan lun jídejan lúmagiñe lídan irúmu le sügüjalibe, áni jíbe-ägei Macedóniana ragüjaña gíñe dügüdaguaü láu jagáambun luágu luweírin jáfaagun luágu ídejani le.

³ Láu sun líra, noúnajaña idújeñu jun nubáragiñe lun jaráanseruni luáguti labúdajoún seínsu, lun mámabei lan iyéeni, butí le nariñagubei juágu libügürü cátei le, lun abúdajoúali lan sun seínsu lubáragiñe nachülrün jumóun,

⁴ ñüdündügü jañeín jádaangiñe Macedóniana núma, jadáriraünme maráanserunga. Líchuguña jamúga líra busíganu woun, júntima, lárigiñe rúwamaali lan sarágu wafíñen juágu.

⁵ Ligía narítagunbei namúriajan jáma idújeñu ja lun joúdin bisídaün nubáragiñe, lun gíñe jíderagunün abuínchagüdei seínsu le uágubei jaríñaga joúndarun. Ítara, aráanseñu lúba seínsu le joúndarubei lun jarúfuduni jareíni, máma quei ában cátei le lúnti wafósurunün luágu.

⁶ Jarítagua jumá luágu cátei le. Le loúguati lábunagun, loúguabei gíñe lalúbajan, le gíbetti lábunagun, gíbebei gíñe lalúbajan.

⁷ Cáda ában jídaangiñe, lúnti líchugun queísi ligáburi larítagun, máma láu magúndani ni ladüga ariñawagúa lan jun lun jíchugun, lugúndun jínsiñejabuti Búngiu lun le íchugubei láu ugúndani.

⁸ Gayáraati líchugun Búngiu sun luwúyeri abíniruni jun gíbe, lun ñi lan le jabúseerubei júma súnwandan lun jabágaridun, ñi ligíame gíñe sarágu júma lun jídejan.

⁹ Taríñajare Lerérun Búngiu luágu gürígia le

íchugubei sarágu.

Rújali sarágu joun gudémetiña,

áni reídeiti cátei buíti le ladügübei lun sun dan.

10 Búngiu, le íchugubalin ílaü lun lábunún, ában lalúbajagüdün sarágu lídaangiñe lun gayára lan weígin buídu, líchuguba gíñe jun lun gayáraabei lan jedéweejan sarágu joun gudémetiña queísigubeirügü ílaü le ábunúbei. Ábame laweíridagüdüni Búngiu murúsun fuleísei le jadügübei joun, daríme lun jabíjin oúnwenbun abíniruni lúmagiñe Búngiu queísi ában oúnwenbun alúbajani.

11 Jugúya, jibíjuba sarágu súnwandan lun gayáraabei lan jíchugun sarágu, áni dánme le jerésibiruni wadújeñu seínsu le lúnbei joúmajani joun wáma, weíribei jateíngiruni Búngiu.

12 Lugúndun láu wíchuguni íderawaguni le joun wadújeñu, máma wíchiga rügüñein seínsu le jemégeirun joun, wadügüña gíñe lun jíchugun sarágu eteíngiruni lun Búngiu láu líra.

13 Jíchuguba uweíriguni lun Búngiu lugúndun arúfuda lumúti ídejani le joun luágu adüga jumáni le lubéíbei Crístu, jíchuguba gíñe uweíriguni lun Búngiu luágu íderawaguni le jíchugubei joun lúma joun súngubei.

14 Ábame jayúmuragun lun Búngiu juágu láu sarágu ínsiñejabuni jun luágu luweírin lareíni Búngiu le larúfudubei jídaangiñe.

15 ¡Teínqui wáña lun Búngiu, luágu rújali lan ában oúnwenbun cátei woun le siñá wabeí adárira dimúrei le buídurügti ubuídun lun wadímurejan luágu! Cátei ligía, Liraü.

10

Lubáfu Páblo queísi apóstolu

¹⁻² Aríñawagúati luágu gudémegu nan dan le júma nan, ánjein lan dan le díse nan jueí, derégüda lan noúserun júma. Áu Páblo, ayúmuraguatina jun láu ában ünabuni lúma ában areíni líbe le larúfudubei Crístu, lun mafósurun jubádina lan lun narúfuduni nubáfu láu nafáyeigüdünün luágu wuríbati le jadügübei, dánme le nachülürün júmoun. Sáansi jumeí ligáburi jarítagun wawágu, juguya le aríñagubei luágu lun lan waríjin cába lan waságara lídaangiñe wesériwidun lun Crístu. Ánjein madügün jumá, aráansetina lun nagágibudagun júma.

³ Inárüni luágu uboúaguna wamá láu sun jadébilin gürígia uboúaguna, máma queísi wügüriña lánina uboú le wawúribuja luágu wuríbani.

⁴ Máma uboúaguna áruma to áuboun wawúribuja, larúmate Búngiu wayúsuruboun lun tagünrinchagun érei.

⁵ Ítara lína lubeíti, láu lubáfu Búngiu güríngua wamúti sun arítaguni le múaraanbei lúma linárün Búngiu, lúma sun cátei le abúseerúbei leréderuni lasúbudirúniwa Búngiu. Sun gíñe jasáminan gürígia uboúagu rúwamuti lábugiñoun lubáfu Crístu lun lúaraduba lan láu le lubeíbei.

⁶ Áni lárigiñe jíchaagun júngua le gumúti lábugiñoun lagúmadijan Crístu, aráanseñu wáña lun wasúfuriragüduniña ja magáambadigiñabaña lun.

⁷ Barü jumuti cátei quei larijíniwa boúgudigiñe libíti. Aríñagatina jun luágu ánjein lan choúrugua

lubeí ában gürígia lúngua luágu lánigu lan Crístu, lúnti gíñe lasúbudiruni luágu ítara méme líña lan lánigu wamá gíñe Crístu.

⁸ Fágua jarítagun luágu néredun murúsun lueí le lubídubu luágu nubáfu queísi láni Crístu apóstolu, úabeí nibúsigari nan luágu líra, lugúndun Búngiu guánarü rúlaali ubáfu le nun lun nawáanseragüdünün lídan cátei lánina Búngiu, máma lun nagünrinchaguni jafíñen, queísi jadügünü arúfudajatiña jagánagua guetó.

⁹ Mabúseerúntina lun jarítagun luágu náluguña lan nebélaagüdün anúfudei jídoun táo nigáradan.

¹⁰ Aríñagatiña náganiñu luágu abürüja nánun gárada queísi ában gürígia láuti sarágu ubáfu, áni derégüdatí nege nerérun jun tídan, dan le júma nan, débilitiná nege, áni mínsiñegu lán nege ligáburi nadímurejan.

¹¹ Furúmieguarügü le aríñagubalin cátei le, lúnti gíñe lasúbudiruni luágu ítara lan quei nubeí láu dimúrei díse jueí, ítara núba lan gíñe dánme le júma nan.

¹² Míchaaguntiwa woúngua jámoun ja adímurejabaña buídu jawoúrgua, mítaraantiwa quei jagía. Jagía, adügatiña ában libídiouniga áu láu jamísuraagun joúngua láu guánarügü jamísuraagüle láuma láu jíchaagun joúngua jámagua.

¹³ Wagía, mapántajaanbadiwa luágu wawádigimaridun lun Búngiu lídan ában fulásu le ñílumuti míchugun lan Búngiu üma woun lun wesériwidun lun ñi, queísi jadügünü arúfudajatiña jagánagua guetó. Búngiu arúfudubalin lébeja fulásu le lúnbei wawádigimarini lun, áni ligía ánjarubei lun wachülrürün júmoun ubúrugun Corínto.

¹⁴ Ligía mídin wabeí sügű láu le labúseerubei Búngiu wadüga lídan le wáfaagun lun wíderagunün, ladüga wagía anügübalin ugánu luáguti Crístu jun furúmiñe.

¹⁵ Mapántajaantiwa láu wadágimanu le jadügübei ámu, camá jamuga wadüga. Agúrabarügütiwa lun quei lan lagánwoundun jafíñen, gayáraabei lan wawádigimaritima jagánagua, súnwandan quei lugúndan Búngiu.

¹⁶ Lárigiñeme, jarítaguatiwa wadíseduntima lun wapúrichijani ugánu lánina asálbaruni lídan buri fulásu le díseti jueí, le ñí lumuti magáambungiña lan luágu Crístu, lueí wapántajan luágu wadágimanu le jadügübei ámu, camá jamuga wadüga.

¹⁷ Le busénti ladímurejan luágu uweíriguni, ladímureja luágu luweírigun Crístu, máma luágu luweírigun guánarü.

¹⁸ Lugúndun gürígia le buídubei, máma le adímurejabei buídu luoúgua, le uágubei buídu lan ladímurejan Wabúreme Crístu, ligía buídubei.

11

Páblo jáma yéetiña ja aríñagubaña luágu apóstolugu jamá

¹ ¡Buséntina jamúga lun jawánduni libídiouniga náu murúsun! Awánda jumá,

² lugúndun eméendütina jáu láu ában eméendüni le lúmagiñeti Crístu, lueí jamuga jígiruni Crístu. Áu asúbudiragüdübalin Crístu jun, ába júaradun lúma, áni le nabúseerúbei, lun gayáraabei lan nederegerunün lun quei ában irájü jarúmatu to amárieidutu lúma ábanrügü wügüri.

3 Ítara quei layéedunun Máfia Éva, janúfudetina lueí gíñe jígiraguagüdün júngua lun jeyeedún lídan jarítagun, lueí jesériwidun lúnrügü Crístu táo sun tarúman janígi.

4 Nariñagubalin le, ladüga resíbi jumáaña ja ñübintiña adímureja iyéeni jun luágu Crístu, áni bulíeiguatün lueí cátei ináruniti le warúfudajabei jun. Resíbitün gíñe ában espíritu láu ugúndani ámu lueí Sífiri Sándu le resíbi jumáalibeí láu warúfudajan jun, resíbitün gíñe ában ugánu lánina asálbaruni jámagiñe le ámu lueí ugánu lánina asálbaruni le agáamba jumáalibeí wámagiñe.

5 ¡Afíñetina luágu münabun nan sügü jáu súper-apóstolugu ja jafálarubaña!

6 Fágua ibídiouguati láu ligáburi nadímurejan, mabídioounigati láu nisúbudin, áni arúfuda wamáali le jun súnwandan lídan sun le adüga wamáalibeí.

7 ¿Ódi wuríbati nadüga napúrichijani ugánu lánina asálbaruni jun magúburajanga áu ni cáta, ünabudaguagüda núngua ítara lun niñúragunün lídaangiñe binádu jigáburi?

8 Barütina seínsu jámagiñe tilana ámu buri ligílisi láu nerésibiruni le jafáyeirubei nun, lun nayúsuruni esériwida jun magúburajanga naün.

9 Áni dan lé meja njiein lan nemégeirun dan le júma nubeí, merédetina quei ijürügu lun ni ában, idújeñu ja ñübinbaña Macedóniagiñe, jagía íchugubalin le nemégeirubei nun. Ítara líña náfaagun lun mámabadina lan ijürügu jun lídan ni cáta, áni ítara méme lúba nadüga.

10 Ítara quei choúru náni luágu subúdi náni linárün Crístu, ítara líña gíñe nasúbudiruni luágu

manügübada lan seínsu lúmagiñe ni ában lídan sun Acáya, lueí jamuga lagídarúniwa lébuna ugúndani le nuágubei, lun gayára lan nesériwidun jun magúburajanga.

¹¹ ¿Cásan uágu nadímureja ítara? ¿Ladüga funásan jímisiñe nun? Subúditu luweírin jínsiñe nun lun Búngiu.

¹² Nadüga mémebei le nadügübei lun míchugun nan lúgaaru joun arúfudajatiña jagía ja áluajabaña lun gayáraabei lan jaríñagun luágu ítara méme líña lan jesériwidun jun queísi wagía.

¹³ Máma Crístu oúnajabaliña yéetiña jagía jagánaguóún láu sun jafámurun camá lánigu Crístu apóstolu jagía.

¹⁴ Áni máma cátei terénchati le, lugúndun Máfia guánarügü arúfudaguati lúngua quei ánjeli le íchugubalin larúgounga,

¹⁵ ligía giñeti jafámurubei ja esériwidubaña lun queísi gürígia ja adügütína buíti. Wel, lachülürüba wéyu lun jerésibiruni le jadünabei luágu wuríbani le jadügübei.

Lasúfurirun Páblo luágu lesériwidun lun Crístu queísi apóstolu

¹⁶ Naríñaguñaya jun. Úa la ni ában arítaguti luágu ladüga lan lülü lan náu nadímurejanbei jun ítara, áanjein jarítagua jubálin ítara, ígira jumána lun nadímurejan jun quei ában lülü táu, lun gíñe gayára lan napántajan murúsun.

¹⁷ Dan le nadímurejan buíti nuoúgua, madímurejaantina láu ában ünabuni quei ligáburi ladímurejan Crístu, nadímurejan quei jadímurejan ibídiouguatiña áu.

18 Queísi japántajan arúfudajatiña jagánagua láu buri cátei le lánina uboú le, napántajaba gíñe.

19 ¡Quei lanárimebei lichú jáu, awánda jumútiña lülǘ tú láu ugúndani!

20 Lugúndun awánda jumútiña ja afósurubalün lun jesériwidun joun, jáma gíñe ja aságarubalin le júmati, ja anügübalün jámíne, ja oúserubalün quei ni cáta, ja agáyuajabaña jigíbuagun.

21 Láu sun nibúsigari nan lun nariñaguni, ¡weírití buga wedébilin lun wadügünü cátei líra!

Ánjeinti le uágubei gayára lan janáangun joúngua, gayáraati gíñe nanáangun núngua luágu (nadímurejaña méme queísi ában lülǘ tú).

22 ¿Jarásan Hebréona jagía? Áu sun. ¿Linásiñuna Israél jagía? Áu sun. ¿Linébaanfaangu Abrahám jagía? Linébaanfan gíñe áu.

23 ¿Esériwidutiña lun Crístu jagía? Sügütímaatina jáu láu sun nadímurejaña lan queísi ában lülǘ tú dan le nariñaguni. Ñadágimeinjaadina sügǘ jáu, beíwaadina sügǘ jáu, dáüwaadina sügǘ jáu, sarágujali weíyaasu yaráfa nan lun noúnwen.

24 Seíngüjali weíyaasu jabeíchunina juríu láu darándi-néfu beíti.

25 Ürüwa weíyaasu jíchaagun Rómana wéwe nuágu, ában weíyaasu jachüragun juríu dübü nuágu. Ürüwa weíyaasu tabúluchun ugúnein to ídaanboun náfayaja náu, ában weíyaasu sügütina ában áriebu lúma ában wéyu anágü baránaja lárigiñe tabúluchun ugúnein náu.

26 Aweíyasujaadina sarágu luágu luwádigimari Wabúreme, áni luágu buri weíyaasu ligía daríguaadina núngua lídan pelíguru dúnarugu, jádan

jíwerutiña, jádan nupaísanu, lúma jádan teréncha. Daríguadina núngua lídan pelíguru ubúru, áraabu, lúma baránaja, lúma lídan pelíguru jádan gürígia aríñagutiña luágu idújeñu jamá lueígiñe Jesucristu, le jayéeni.

27 Deréti nuwádigimaridun láu sarágu lénreengúnga, reídeijadina marúmugunga sarágu weíyaasu, súfurijadina ilámaü lúma mágürabu, ayúnaraadina gíbe, súfurijadina lidlíiga lúma tiloúgua anáanguni.

28 Boúgudi lueí buri cátei le lúma buri ámu cátei, ságü wéyu nasándiruni lijürü nidíjeri jawágu tílana sun ligílisi.

29 Ánjein débili lubeí ában gürígia, sandítina camá jamuga áu débilbei. Ánjein áburuja ában gürígia lídoun figoú, weíriti nigárigu luágu.

30 Ánjein lúnti lubeí napántajan lun gayáraabei lan jerésibirunina queísi apóstolu, napántajaba láu buri cátei le, le arúfudubalin nidébilin.

31 Búngiu, le Lubúngiute áni Lúguchi Wabúreme Jesucristu, le únbei lúnti lan líchugúniwa uweíriguni lun sun dan, subúdi lumúti luágu inárüni lan naríñagubei.

32 Dán meja le ubúru nubeí Damásco, ába líchugun gumádimati le esériwidubei lun urúei Arétas oúnigirutiña luágu buri lubéneri fulásu ligía lun janügünina adáura.

33 Ába jaráriragüdünina numádagu lídan ában faníñe lídaangiñe ában funédere láni lubárierun ubúru, ítara líña neséfurun jájaburugugiñe náganiñu.

12

Labájüdagun Páblo luágú buri cátei le larúfudubei Jesucristu lun

1 Magáñeirunti gürígia ni cáta láu ladímurejan buídu luoúgua. Láu sun líra, nabájüdagua jun guetó luágú buri cátei lé meja larúfudubei Jesúsu nun.

2 Catoúrusu irúmu guetó lueígiñe nanügüniwa lídoun lürüwan siélu, áu le afíñebei luágú Crístu. Ibídiñeti nun ánjein láu sun lubeí núgubu nídin, lúmoun máma lan láu, Búngiu asúbudirubalin.

3 Subúdi numúti luágú barüwa nan lídoun lürüwan siélu, le méme gíríbei paraíso, ibídiñeti nun ánjein láu sun lubeí núgubu o máma lan láu sun núgubu, Búngiu rügüñein asúbudirei.

4 Ni siélu, arúfudati Búngiu cátei nun lé buri uágubei siñá lan nadímurejan ni ca un ladüga arámudaguati buri cátei ligía lueí jasúbudin gürígia.

5 Gayáraati jamúga napántajan luágú narijini buri cátei líra, láu sun líra, siñáti napántajan nuoúgua, nadímurejanrügü luágú luweírin mabáfu nan nurúmawagua.

6 Láu sun ánjana lan jamúga busén nadímurejan buídu nuoúgua, máma jamúga libídiouniga áu líra, lugúndun inárüni lan jamúga le nariñagubei luágú le asúseredubei nun. Madügün nubeí lun úa lan ni ában anügütina weíri sügü láu laríjinina o sügü lan láu le lagáambubei nariñagun.

7 Buídu buríti bugája cátei lé buri larúfudubei Búngiu nun siélu darí jamúga lun gayára lan napántajan luágú. Lun mámabei lan lúba, ába líchugun ában sandi nuágu camá jamuga ában jíyu

charúñu nuágu, liábin quei ában lumégen Máfia lun lasúfuriragüdünina.

8 Ürüwaali weíyaasu namúriajan lúma Nabúreme Crístu lun lagídaruṇi sándi ligía nueí,

9 laríñaga Nabúreme nun. “Anájein búma láu nínsiñejabu, áni buídürügütí líra lun bawánduni sun asúfuriruni, buítimaati larijín nubáfu jawágu gürígia dan le débili jamá.” Gúndaatina lubeíti láu nidébilin, lun larúfuduni Crístu lubáfu nuágu.

10 Ligía nagúndaarúnbei láu débili, anabúni, mégei, eíbaajoúni, lúma buri lénreengúnga le nasúfurirubei luágu nesériwidun lun Crístu, lugúndun dántima le débili nan, weíritimaabei nasándiruni lubáfu Crístu nuágu.

Lidíjeri Páblo jawágu tlana ligílisi Coríntona

11 Ábanjadina lülü táu láu nadímurejan buíti nuoúgua, áni jugúya adügagüdübalin nun, lugúndun jugúya yebe lúnbei jadímurejan buídu nuágu, máma áu. Münabuntina sügú jáu súper-apóstolugu ja jafálarubaña, láu sun ni cáta nan.

12 Lídan wadágimanu le nadügübei láu sarágu gurásu jagánagua, arúfudúati láu seíni lúma miláguru weíriti le nadügübei luágu ában lan apóstolu tímatimaati áu.

13 Moúserun numútün ünabu jaweí tlana tibiri ligílisi, ánjein gubeírügü láu lubeí meréde nan quei ában ijürügu jun. ¡Ferúduna jumána luágu líra!

14 Guetó aráanseedina lun nídin bisídaün lürüwan weíyaasu, áni mámabadina ában ijürügu jun. Máma náluguñein le júmabei, jugúya nálugubei lun jederegeragun júngua le gumúti lun Crístu. Ítara jína nun queísi isáanigu, áni agübürigu lúnbaña

joúndarun seínsu jabá jasáanigu, máma isáanigu jabá agübürigu.

15 Nagástarubei le númabei láu ugúndani juágú, daríme lun níchaagun núngua le gumúti luágú jufúleisein lun gayáraabei lan jeíbugun buídu lúma Crístu, láu sun genége láni luágú dántima lan le jínsiñe jumá nun, mínsiñetimaatina jun.

16 Añájein, láu sun subúdi jamáni luágú meréde nan quei ában ijürügu jun, aríñagatiñe luágú barü nan seínsu júmagiñe lídan ámu luwúyeri láu ibíbuni.

17 ¿Ayéeda numútün funági láu ában jádaangiñe gürígia ja noúnajabaña jun lun lanügüni seínsu júmagiñe nubá?

18 Amúriajatina lúma Títo lun lídin bisídaün, oúnaja áu ában idújei lúma. ¿Yéegua lumútün funági Títo? ¿Ma ában láu woúserun wagía biángubei, áni ában méme Sífiri Sándu abúgurubalíwa?

19 Fáguo jarítaguatün luágú weséfuraguña lan woúngua jigíbugiñe, máma líña. Lubáragiñe líra, wadímurejaña ligíbugiñe Búngiu queísi lánigu Crístu. Sun le aríñaga wamáalibei, waríñaguñein lúnrügü jawáanserun lídan jeíbugun lúma Búngiu, nidújeñu jínsiñetiñe nun.

20 Nidíjeritina lueí dan lánme nídin aríjaün, fáguo madárirun nubádün agáburida queísi nabúseerun jamúga nadárirunün, ábame magúndaanbadün lan láu ébechuni le lúnbei níchuguni juágú. Nidíjeritina lueí nadárirunün ageíndagua, láu gimúgaü, lúma igáñi tídan janígi, láu jáfaagun lun jawáanserun láu júnabudagüdüniñe jidújeñu lueígiñe Jesucrístu, láu marásualugu, agúseragüdüña jidújeñu, láu pántaü, lúma lídan chagáguau.

21 Nidíjeritina lueí lídan lánme nídinya bisídaün, lanügagüdünina Nubúngiute busíganu jáu, lueí gíñe nayájun jawágu sarágu jídaangiñe ja afígounjañabaña lúmagiñe binárü áni mígirun jamágili iwíyei, salúfuri, lúma buri ámu luwúyeri wuríbani.

13

Ewéridijani lúma lagúmujoún buri mábugaü

1 Nijánme lürüwan weýaaasu nídin bisídaün. Dánme le nachülüürün júmoun, lagúseragüdüwaba cáda ában le gadúnrunti áanjein aňájein lubeí biáma o ūrüwa geféentiña luágu lidúnrun.

2 Luágu meja libíaman nuweíyasun júmoun, wéridi numútiña meja ja adáagubaña wuríbani lun jasáansiraguni jagáburi. Láu sun díse nan jueí guetó, naríñaguñaya joun sun ja asígirubaña adáagua wuríbani, luágu dánme lan nídin bisídaün lürüwan weýaaasu, nasúfuriragüdübaña lan láu ában érei weíriti.

3 Narúfudubeiti jun luágu adímureja lan Crístu nídaangiñe. Áni medébilinti Crístu lídan ligáburi louserunün, arúfudarügü lumúti luweírin lubáfu jagánagua.

4 Inárungi luágu jilá lan luágu gurúwa queísi débiliti, ábalabágaridun láu lubáfu Búngiu. Débilitiwa gíñe queísi ligía dán meja le laganoúnbei ya uboúagu, áni quei sará lan Crístu lídaangiñe oúweni láu sun lubáfu Búngiu luágu, wachülüruba júmoun láu sun lubáfu Búngiu wawágu ladüga lídaañadiwa lan ában lúma Crístu.

5 Joúchagua jumá júngua lun jaríjini áanjein lánigu jubeí Crístu le tímatimaati, joúchagua jumá júngua,

moúchugua jumána. ¿Ibídiñeti jun luágu níjein lan Crístu jídan ánjein afíñe jubeí le tímatimaati luágu?

6 Agúrabatina jasúbudiruni luágu afíñe wamá luágu Crístu le tímatimaati, áni níjein lan agánawa wádan láu sun lubáfu,

7 ladüga mabúseerun wamá warúfuduni wabáfu quei apóstolugu láu wasúfuriragüdünün luágu luríban jigáburi. Busénrugütiwa lun buídu lan jeíbugun lúma Búngiu láu sun jamúga ígirúa wamá marúfudunga wabáfu quei apóstolugu.

8 Dan rügüñein múaran lan lagáburidun gürígia lúma linárün Búngiu, labúseerúa larúfudúniwa nubáfu queísi apóstolu lun nasúfuriragüduni gürígia luágu lifígoun, dan le buídu lan joúdin lúma Búngiu, mabúseerúnwati narúfuduni nubáfu láu abeíchuni.

9 Gúndaatina lun naganoún quei mabáfuti ánjein buídu lubeí jigáburi, áni wayúmuraguamémeba lun jiábin lun jabuídurun le gumúti.

10 Nabürüjañoun gárada to jun lubáragiñe nídin aríjaün, lun gayáraabei lan jasáansiruni jigáburi lubáragiñe nachülürün júmoun, lun memégeirúniwa lan narúfuduni nubáfu juágú quei apóstolu láu nasúfuriragüdünün. Lugúndun rúlumuti Búngiu ubáfu nun queísi apóstolu lun nawáanseragüdünün lídan jeíbugun lúma, máma lun neréderunün lueí.

11 Guetóti, nidújeñu, buídulá lídin jun. Áluga jumá lun jabuídurun le gumúti lídan jigáburi, ragüjuma dügüdaguaü, abágarida jumá lídan úarani lúma darángilaü. Ítara lúba júmabei lan Búngiu láu lidárangilan lúma línsiñejabu.

12 Chúgua jumá júngua lídan líri Wabúreme lun

jarúfuduni luágu lídaañadiwa lan ában wámagua.

¹³ Mábuga jáña sun wadújeñu lídan afíñeni jun.

¹⁴ Resíbi jumeí labíniragüle Jesúsu, lúma línsiñejabu Búngiu, sandí jumeíme Sífiri Sándu júmagua. Ítaralá.

**Lerérun Búngiu To Lánina Iséri Darádu
New Testament in Garifuna (HO:cab:Garifuna)**

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Garifuna

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Garifuna [cab], Honduras

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Garifuna

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

df8e4807-f4f9-5f4a-ab14-d1f7ffe98b0a